

REDUCCIÓN DA BUROCRACIA
NO ENSINO PÚBLICO
GALEGO

Resultados da
enquisa sobre o
Deseño curricular

ANPE Galicia Sindicato Independiente

ÚNESTE Á NOSA LOITA?

Polos dereitos do profesorado.

ANPE como sindicato asinante do acordo, aportará ao "Grupo de Traballo" creado, as aportacións REAIS de como se pode reducir a burocracia actual.

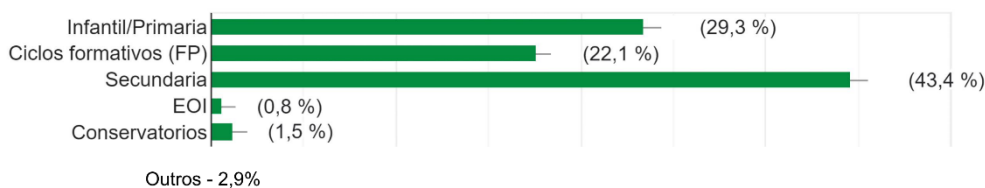
Para que esto non quede en papel mollado, temos solicitado a IMPLICACIÓN dos/as docentes a través da participación nunha serie de enquisas. O que se lle pedía era cubrir os apartados nos que tivera algo que dicir e ou anotar que non lle parecía procedente cambio algún.

Entre todos/as si PODEREMOS acadar melloras efectivas para REDUCIR A BUROCRACIA.

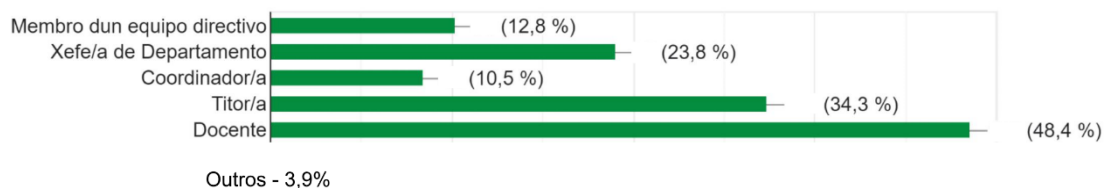
Temporalización: Outubro, novembro e decembro de 2023.

ENQUIZA 1 – TAREFAS BUROCRÁTICAS NO ENSINO

1. Marca a etapa educativa/ensinanza na que traballas:

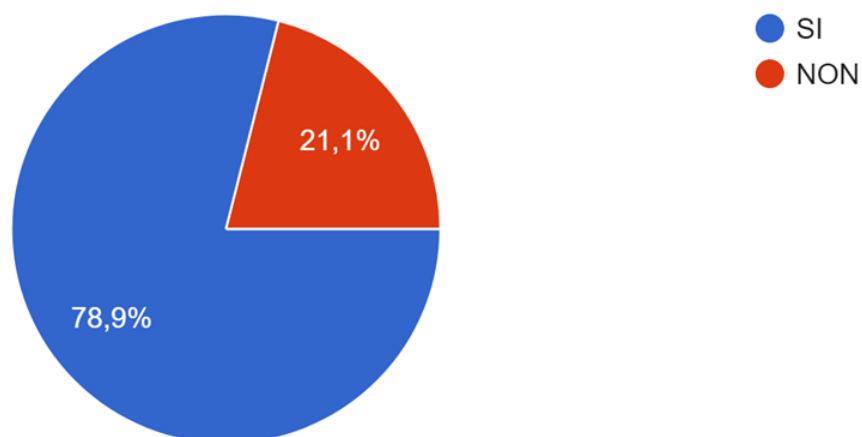
2. Indica a túa situación administrativa no teu centro:

Esta cuestión admite varias respostas.

Cuestión 3

Hai que simplificar a Programación Xeral Anual?

Contidos xerais

Exceso de información e duplicidade da mesma contida na PXA

O profesorado manifesta nun 20,9% que a información contida na PXA é excesiva. Mentras que 25,6% opina que a duplicidade de información contida na PXA xenera confusión e provoca que o documento sea extenso e pouco manexable.

As propostas xerais consisten en recortar a extensión do documento, empezando por evitar duplicidades. Moitos dos obxectivos e contidos están en distintos documentos do centro simultaneamente.

Falta claridade de que aspectos deben estar en cada documento de centro, sendo a duplicidade unha práctica habitual. Incluso habendo contradicións entre os propios documentos de centro.

Outro aspecto repetido é que a información repítese innecesariamente ano tras ano. Sería útil que os aspectos anuais respetasen a temporalización anual e so os cambios quedasen reflectidos na PXA.

Información irreal contida na PXA

O 8,5% opina que a información é superflua ou irreal sendo un documento que está alonxado da realidade.

O documento non representa a realidade do traballo diario do centro e iso converteo nun documento que se cubre por cubrir non sendo unha maneira eficiente de organizar o traballo anual que repercuta na organización real do centro.

Outros temas

Solicítase eliminar a planificación de actividades complementarias da PXA xa que é demasiado cedo para telo todo organizado.

O profesorado opina que o seguimento da PXA debería ser anual e non trimestral. É suficiente con facer unha análise exhaustiva a través da memoria final de curso.

Solicítase unha estrutura de PXA adaptable a todos os tipos de centro.

No modelos de documentación que debe ser cuberta no centro xeneran máis problemas os formatos e apartados que o propio contido.

Hai profesorado que solicita a opción de cubrir a PXA informáticamente. Para poder aproveitar versións de anos anteriores e para ter os apartados a cubrir máis claros e unificados entre os diferentes centros.

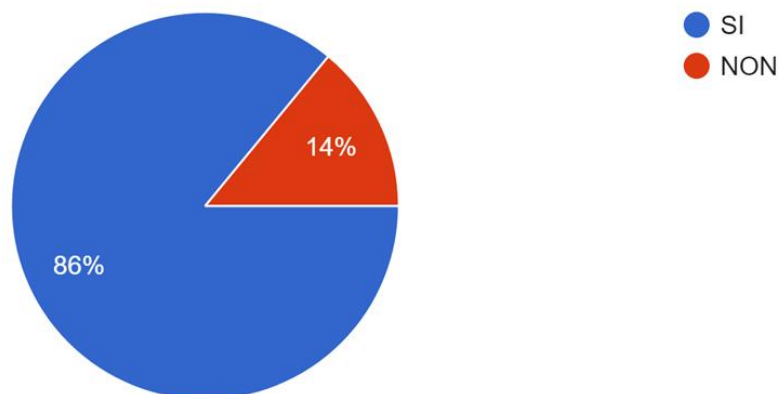
Conclusións

O sentir do profesorado é que a burocracia excesiva sen unha finalidade clara é, simplemente, un obstáculo que consume tempo de preparación de clases, empeorando as mesmas. Repítese moito a palabra “xustificar”.

Documentos para xustificar un reforzo, unha adaptación, unha cualificación, preparar unha auditoría... A sensación é que o profesorado ten que demostrar a través da burocracia que está facendo ben o seu traballo. E, efectivamente, mentres está xustificando tantos aspectos innecesarios, perde tempo de preparar clases e estas acabarán empeorando irremediabilmente.

Cuestión 4

Hai que simplificar as Programacións didácticas?

Exceso de extensión e confusas en xeral

A principal manifestación do profesorado neste apartado, cun 23,61%, está no exceso de extensión, falta de flexibilidade e utilidade das mesmas profesorado.

O vocabulario empregado na redacción das mesmas non facilita a súa comprensión nin ao alumnado nin ás familias obrigando ao profesorado a explicalas de novo, tendo que facer dobre traballo. O documento non é comprensible e por iso o profesorado opina que deberían ser máis sinxelas e prácticas.

Como recomendación para simplificar a extensión das PD estaría eliminar os aspectos curriculares xa presentes na lexislación xeral.

Aplicación PROENS

O 16,67% do profesorado céntrase nas súas respostas no PROENS como ferramenta que habería que mellorar moito ou incluso eliminar.

Por exemplo, o nivel de concreción esixido por PROENS é esaxerado, xa que obriga a adxudicar un número de sesións a cada unidade sen posibilidade de deixar un número para flexibilizar debido a festivos ou actividades complementarias e polo tanto as programacións feitas non son verdadeiras.

Falta de contacto coa realidade

O 12,5% do profesorado manifesta que as PD non son realistas. O documento vai por un lado e a realidade da aula, en moitos casos, vai por outro.

Axudaría para ter unha programación máis realista saber coa maior antelación posible que alumnado tería cada profesor así como facilitar máis tempo para a elaboración da mesma, sendo insuficiente o prazo do mes de setembro.

Criterios de avaliación

O exceso de ponderación dos criterios de avaliación fai moi difícil a aplicación dos mesmos centra o 7,87% das respostas. O profesorado demanda unha simplificación deste apartado. E a sensación é que moita ponderación fai aparentar que a cualificación está máis xustificada e mellor axustada. De novo, un aspecto lonxe da realidade.

Seguimento da programación

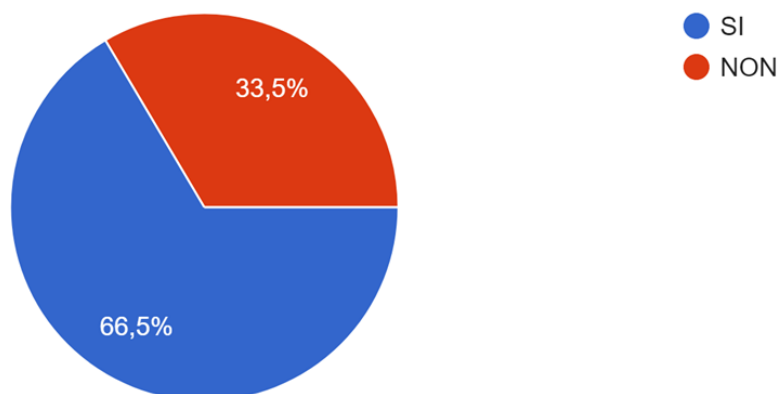
A frecuencia no seguimento da programación didáctica centra o 7,41% das respostas. Hai dende quen prefiere un único seguimento anual e como moito mensual, e non por unidades didácticas.

Conclusións

A programación didáctica debe ser manexable, sinxela, práctica e realista. O sentimento do profesorado é que os aspectos formais da programación didáctica son aos que a inspección educativa lles da máis importancia. A PD é un documento alonxado da realidade e centrado en non ter defectos formais que poidan afectar ao procedemento de reclamación de cualificacións: A realidade do mesmo non importa, a repercusión do mesmo no alumnado non importa, a adecuación do mesmo ás distintas ensinanzas non importa, a claridade dos termos empregados non importan.

Cuestión 5

Hai que simplificar as Adaptacións curriculares?

Contidos xerais

Simplicidade nas adaptacións, menos apartados

Crear modelos por parte da administración para cada tipo de problemática

Reducir contidos e competencias, limitarse aos mínimos

Facelas departamento de orientación e levalas a cabo titores

Menos concreción

Obxectivos realistas

Establecer obxectivos a medida que vaian completándose outros, non con anticipación

Adaptalas a Proens

Redución de ratios

Debería ser traballo de especialistas

Máis practicidade

Crear caselas de verificación (Cheklist)

Eliminar obxectivos e criterios de avaliación, limitarse aos contidos

Flexibilidade das mesmas

Eliminar trámites entre orientación e docentes

Formación para o profesorado para entendelas

Eliminar a avaliación de competencias

Creación dun programa informático específico

Adaptar os criterios de avaliación

Buscar alternativas formativas e non burocráticas

Adaptación ao nivel do alumno, non ao curso do alumno

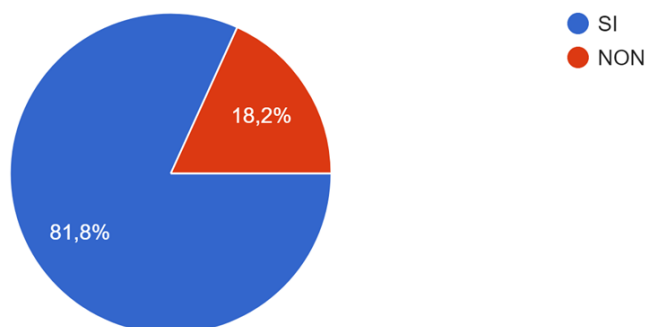
Reducción horaria

Conclusións

En canto á pregunta sobre como se podería reducir a burocracia nas adaptacións curriculares, a meirande parte dos entrevistados coincide en que éstas deben ser máis sinxelas, con menos apartados e polo tanto menor concreción, limitándose a uns mínimos curriculares. As adaptacións deberían seguir un modelo para cada tipo de problemática, feito pola administración educativa, mentras outros consideran que estas adaptacións deben ser feitas polo Departamento de Orientación, por especialistas en definitiva e non polos titores. A creación dunha aplicación informática propia ou a inclusión das ACIs en PROENS traballando con caselas de verificación e non textos son outras das propostas feitas polos enquisados. Finalmente fálase tamén da flexibilidade e practicidade das mesmas, así como a posibilidade de establecer obxectivos a medida de que se van acadando os anteriores e non facelo con antelación a principio de curso.

Cuestión 6

Hai que simplificar os Programas e plans de centro (Abalar, centros plurilingües, PROA, Plan PROXECTA, etc.)?

Contidos xerais

Demasiados proxectos e plans, unificar os similares

Menos cantidade de papeis a cubrir, máis simplificados

Menos literatura e máis concreción, obxectivos e avaliación o resto non é importante

Modelos normalizados creados pola administración, Formularios pechados, verificación con caselas

Parámetros redundantes, eliminación das duplicidades os documentos conteñen datos duplicados que poden verse noutras aplicacións, son datos que xa ten a administración

Aplicación única para toda a burocracia do centro, incluídos os plans

Menos papeis e máis tempo para dinamización e atención ao alumnado

Aspectos concretos e mínimos

Reducir os obxectivos

Máis realistas

Eliminar o control de calidade externo en CIFPs

Crear os plans dende os centros, non dende a Consellería

Máis medios materiais

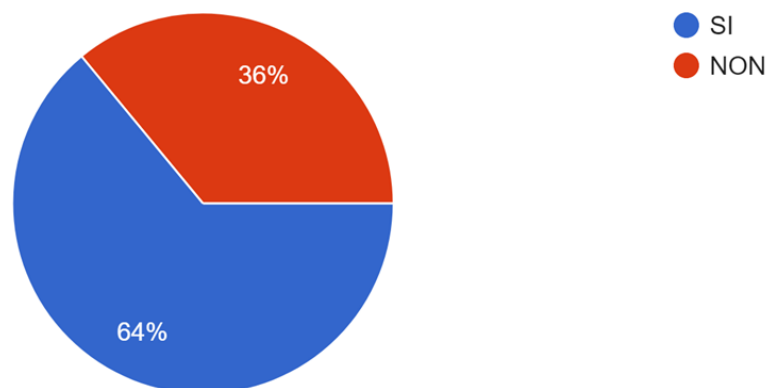
Flexibilidade nos prazos

Conclusións

Para os docentes que participaron na enquisa, á pregunta de qué maneira simplificarían a burocracia nos plans e programas de centro, coinciden unha gran maioría en que existen demasiados plans e proxectos, moitos deles similares, polo que propoñen reducir o seu número, unificando os similares. Tamén un número importante de docentes considera que existe unha gran cantidade de papeis a cubrir, polo que deberían ser simplificados, escribir menos “literatura” , para iso propoñen que sexa a administración a que cree modelos normalizados máis simplificados, mesmo con caselas de verificación. Avogan por reflectir datos máis concretos, reducíndose a enumerar obxectivos e tratar a avaliación exclusivamente, eliminando os datos redundantes que se duplican en tódolos plans. Existen datos a cubrir nos plans que a administración pode ver nas distintas plataformas administrativas da Consellería, considerando que deben ser eliminados. Para favorecer a simplificación, compre crear unha aplicación por parte da administración que abrangue tódolos informes burocráticos do centro e así reducir o tempo que se precisa para cubrir os informes, adicándose así os coordinadores á dinamización dos plans e atención ao alumnado. Tamén consideran que os plans deben ser propostos dende os centros á administración e non ao revés.

Cuestión 7

Hai que simplificar a Avaliación?

Conclusiones

As suxestións dos participantes agrúpanse en 5 bloques:

Competencias e criterios de avaliación supoñen o 29,3% das suxestións recibidas

O profesorado incide na imposibilidade de materializar o recollido na normativa, a avaliación por competencias é irreal e farragosa, falta formación e propónse a creación dunha plataforma/formulario con criterios claros e homoxéneos que faciliten a avaliación por competencias.

Con respecto aos criterios de avaliación, o seu elevado número fai imposible a avaliación individualizada do alumnado. Repítese a queixa de que a avaliación é irrealizable na práctica da aula.

A pesar de supoñer o maior número de queixas estas non están tan enfocadas a aspectos burocráticos senón un problema de normativa (LOMLOE). O profesorado considera que a avaliación por competencias, o elevado número de criterios de avaliación e a concreción porcentual dos instrumentos de avaliación provocan unha realidade paralela, unha cousa é o que establece a norma e outra o que se desenvolve na práctica diaria.

Exceso de concreción na PD, porcentaxes instrumentos de avaliación e PROENS supoñen o 27,3% das suxestións recibidas

Na liña das anteriores as propostas amosan a imposibilidade de levar a práctica real o recollido na normativa. A incorporación de porcentaxes aos instrumentos de avaliación incrementan a rixidez do procedemento e imposibilitan a adaptación ao traballo diario. En varios casos solicítase habilitar PROENS para simplificar o procedemento de avaliación e implementar o sistema de rúbricas das EOI que garanta unha homoxeneidade no procedemento de avaliación. En varias ocasión solicítase a supresión de notas numéricas en EI e EP.

Sesións de avaliación e actas supoñen o 21,2% das suxestións recibidas

As achegas van en tres liñas principais: fomentar as reunións telemáticas e sinatura dixital, axilidade e limitación temporal nas sesións de avaliación e evitar duplicidades na elaboración de informes.

Avaliación inicial supoñen o 5% das suxestións recibidas

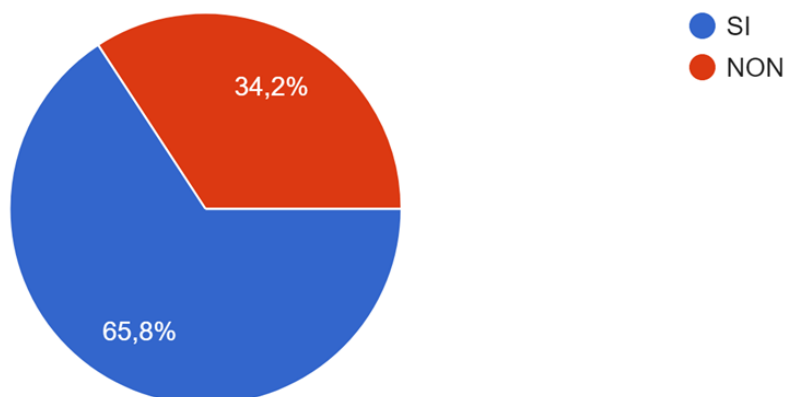
Máis que achegas ou queixas relativas á burocracia as respostas do profesorado están relacionadas co problema de base, a normativa, e a obriga de realizar esta avaliación.

Elaboración de Informes supoñen o 17,2% das suxestións recibidas

Simplificación dos informes finais (repetidores, pendentos, ...) así como da memoria de fin de curso. Queixas sobre a elevada carga de traballo nesta época do curso e proposta de creación de aplicación que permita axilizar a elaboración dos informes e a personalización dos mesmos.

Cuestión 8

Hai que simplificar os Informes de promoción e Titulacións?

Contidos xerais

As suxestións dos participantes agrúpanse en 3 bloques:

Falta de homoxeneidade e exceso de información. Modelos supoñen o 46% das suxestións recibidas.

Nos informes é preciso incorporar información /datos que xa figuran noutros informes ou aplicacións, que xa son coñecidos ou carecen de relevancia en moitos casos, como pode ser a contextualización.

O profesorado reclama maior concreción por parte da Administración e a elaboración de modelos /plantillas autocompletibles que simplifiquen a elaboración e homoxeinicen o procedemento e documentación en todos os centros. Aplicacións e ferramentas que permitan o volcado de datos do XADE. Reclámase non tanto a simplificación senón a automatización e unificación de criterios.

Non necesidade dos informes/duplicidade supoñen o 34,9% das suxestións recibidas.

Na liña das respostas anteriores o profesorado considera que existe duplicidade de informes e información coa sensación de que non vai ser empregada en cursos posteriores. A inicio de cada curso xa se realiza unha avaliación inicial polo que a información recollida nos informes do curso anterior raras veces se ten en conta, supón un esforzo/traballo inmenso para elaborar informes que non se van a empregar.

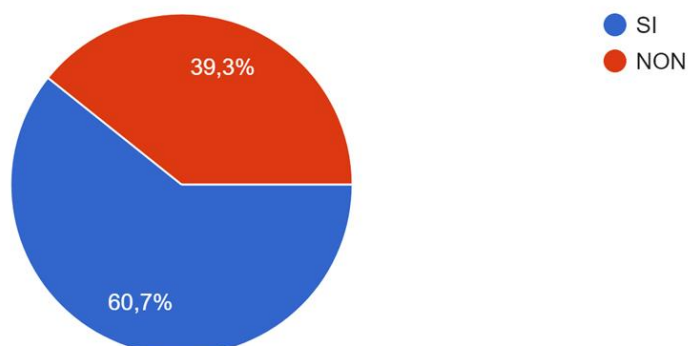
O profesorado considera que estes informes non lles aportan información de utilidade a pais e alumnos, pois estes xa son informados ao longo de todo o curso académico. Proponse recoller e elaborar estes informes só para o alumnado que o reclame expresamente.

Elaboración/inclusión de datos automaticamente supoñen o 19,1% das suxestións recibidas.

O profesorado reclama a creación dunha aplicación que permita o volcado de datos do XADE e a creación de modelo normalizados con listas de selección que simplifiquen a elaboración dos informes.

Cuestión 9

Hai que simplificar a Xestión de reclamacións (académicas, riscos laborais, etc.)?

Contidos xerais

As suxestións dos participantes agrúpanse en 3 bloques:

Admisión de reclamacións/inicio do procedemento supoñen o 34,5% das suxestións recibidas.

O profesorado amosa o malestar do incremento de traballo que supón admitir a trámite reclamacións non xustificadas e xeneralizadas, así como ter que xustificar o traballo realizado durante todo o curso, cando esta información xa se lle aportou ao alumnado e as familias ao longo do mesmo.

Apóstase por crear unha taxa (a devolver en caso de ser resolta positivamente a reclamación) que evite iniciar o procedemento de reclamacións inxustificadas.

Reclámase maior concreción nos aspectos a reclamar.

Creación de modelos normalizados supoñen o 21,8% das suxestións recibidas

O profesorado demanda a elaboración de modelos normalizados con opcións preestablecidas que faciliten o desenvolvemento do procedemento.

Procedemento de reclamación. Prazos

Malestar por ter a sensación de falta de autoridade e menosprezo a labor docente. Exceso de reclamacións admitidas por defectos de forma por parte da inspeccións. Elaboración de informes laboriosos e detallados para non ser tidos en conta.

Solicítase o incremento nos prazos de resolución e simplificación do procedemento por parte do profesorado. Elaboradas e aprobadas as PD cos criterios de avaliación sería suficiente o envío dos instrumentos de avaliación (exames, traballos, etc) á inspección ou equipo de especialistas para que estes resolvesen, eliminando a necesidade do informe do docente e o do departamento.

Cuestión 10

Na túa opinión, hai algunha outra carga burocrática relacionada con este bloque que debería simplificarse e/ou eliminarse?

Contidos xerais

- Na titoría deberíase dispor de máis tempo para poder atender ás familias a facer os trámites e chamadas relacionadas co grupo.
A sobrecarga das personas titoras en relación á xustificación de faltas, envío de comunicacións de apercibimento/comunicación de PD e outros trámites administrativos asignados á titoría.
- Toda a relativa á atención ás familias: reunións, informes, copias de probas escritas, etc. Informes de alumnado repetidor, de alumnado coa materia pendente, etc
- Los informes del plan de refuerzo de pendientes y repetidores
- As actas de departamento e as memorias anuais (solapamento co seguimento en Proens)
- La carga burocrática de biblioteca. Es una coordinación que nadie suele querer porque requiere demasiada dedicación de un tiempo que NO tenemos.
- Os casos de absentismo escolar, acoso e demáis. As entrevistas a realizar sempre as leva a cabo un docente do centro, tanto o diseño como facer a entrevista. Non nos forman para iso e non é o noso traballo.
Os expedientes de absentismo deberían ser automaticos e sen necesidade de papeleo: enb canto as faltas do alumnado sexan as máximas por ley, os pais presentan alegacións se queren e, se non, acabado procedemento.
- Hay que endurecer las reclamaciones académicas. No puede ser que se hagan reclamaciones por probar suerte. Toda reclamación debe estar bien argumentada y razonada para que se tenga en cuenta. Debe de explicarse con exactitud el problema y que solo se admitan bajo circunstancias estrictas. Si normalizamos las reclamaciones cada vez habrá más y en consecuencia más papeleo y menos seriedad.

- Procedemento dos expedientes disciplinarios ó alumnado. Demasiado engorroso e longo, cunha morea de documentos innecesarios e duplicidades. Na miña opinión chegaría con que o xuíz instructor elaborase un documento coas declaracións e as súas conclusións, sen ter que realizar un documento para cada alumno que declara. A carga que supón ser instructor de expedientes. Que se encargue a dirección ou o xefe de estudos. Ou ter a unha persoa encargado de eso. O que se fai é sacar horas das nosas clases para instruír os expedientes
- Educalidade. Non ten sentido, por exemplo, que teñamos que facer o seguimento da programación na web das programacións da Consellería e que despois teñamos que subir o seguimento a educabilidade.
- Os programas informáticos que manexamos (Aula Virtual, Abalar, Xade...) son moi pouco intuitivos.
- Hai que dotar aos centros de primaria de persoal administrativo. Necesitamos a presenza dun administrativo que nos libere aos docentes da excesiva carga burocrática e nos podamos centrar no proceso de ensino-aprendizaxe para un ensino de calidade.
- que realmente ocupa moito tempo son as tarefas burocráticas do equipo directivo. Debería haber maior liberación horaria para dedicarse aos cargos.
- Tería que darse un manual de ABC de dirección, xa que son moitos os equipos directivos que son nomeados a dedo.

Conclusións

TEMAS FUNDAMENTAIS QUE DEBEN SER REVISADOS

- Simplificar e alixear a carga burocrática dos docentes.
- Faise moi necesario incrementar o persoal administrativo nos centros educativos liberando de carga burocrática ao profesorado.
- Máis liberación horaria para os cargos directivos.
- Redución horaria para desenvolver as súas funcións na “tutorías reais”.

ASPECTOS QUE DEBEN SIMPLIFICARSE E AXILIZARSE

- PROENS: maior flexibilidade na súa configuración para que o profesorado deseñe a súa programación. Débense eliminar as actas en papel.
- O protocolo de absentismo e a xestión das faltas de asistencia do alumnado polo titor: que o sistema avise cando se exceda o límite de faltas sen justificar.
- O protocolo de acoso.
- O protocolo dos expedientes sancionadores ao alumnado: recoller as declaracións e conclusións nun único documento.
- Os procedementos nos partes por condutas contrarias á convivencia.
- Os informes de plans de reforzos de pendentes e repetidores.
- O proceso das reclamacións académicas contra as notas obtidas.
- A Memoria Anual dos departamentos: moitos datos xa constan en PROENS.
- Programas e aplicacións informáticas máis sinxelos e intuitivos.
- O exceso de carga burocrática dos docentes Coordinadores de Bibliotecas.
- As comunicacións coas familias do alumnado: protocolos e procedementos simplificados.

CONCLUSIÓN

O labor fundamental do docente debe ser impartir clase ao seu alumnado.

Por tanto, débese simplificar, axilizar e mesmo eliminar no posible todas aquelas cuestións que vaian en detrimento de a súa principal función: a dedicación á atención dos discentes.

Somos docentes: o noso traballo é o ensino, non a burocracia.